

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul actului normativ

Lege privind adoptarea unor măsuri referitoare la infrastructuri informatice și de comunicații de interes național și condițiile implementării rețelelor 5G

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

Furnizorii de rețele și servicii de comunicații electronice autorizați potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2011 privind comunicațiile electronice, aprobată, cu modificări și completări, prin Legea nr. 140/2012, cu modificările și completările ulterioare, se bazează, în furnizarea rețelelor și a serviciilor, pe tehnologiile, echipamentele și programele software fabricate de către producătorii acestora. Drept urmare, serviciile de comunicații electronice furnizate depind pe soluțiile puse la dispoziție de către producătorii (fabricanții) de tehnologii, echipamente și programe software, iar modul în care sunt acestea proiectate, configurate, întreținute și/sau exploatate prezintă o relevanță crescândă și pentru alte domenii de activitate, între acestea domeniile securității naționale și apărării țării.

În atare condiții, furnizorii de rețele și servicii de comunicații electronice dar și producătorii (fabricanții) de tehnologii, echipamente și programe software utilizate în cadrul infrastructurilor informatice și de comunicații de interes național, precum și în rețelele de comunicații electronice prin intermediul cărora se asigură servicii de comunicații electronice de tip 5G au un rol în asigurarea acelor condiții adecvate pentru furnizarea unor servicii de comunicații electronice sigure.

Sectorul comunicațiilor electronice este unul extrem de dinamic și are influențe ori efecte asupra altor domenii de activitate. De asemenea, furnizarea rețelelor și serviciilor de comunicații electronice sigure din punctul de vedere al securității acestora poate contribui la atingerea unor obiective stabilite prin alte documente¹ programatice adoptate la nivel național și european, inclusiv cele care privesc digitalizarea serviciilor publice prestate în beneficiul cetățenilor.

Nu în ultimul rând trebuie menționat că serviciile de comunicații electronice sunt relevante și pentru sectorul guvernamental, pentru instituțiile din sistemul național de apărare, ordine publică și securitate națională.

Unele dispoziții referitoare la securitatea în rețelele de comunicații

¹ Secțiunea 7 – „Problemele de securitate privind NGN” din Hotărârea Guvernului nr. 414/2015 privind aprobarea Programului pentru implementarea Planului Național de Dezvoltare a Infrastructurii NGN (Next Generation Network) și Hotărârea Guvernului nr. 245/2015 pentru aprobarea Strategiei naționale privind Agenda Digitală pentru România 2020.

electronice sunt reținute în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011 privind comunicațiile electronice, aprobată, cu modificări și completări, prin Legea nr. 140/2012, cu modificările și completările ulterioare, această normă urmând a fi modificată și completată ca urmare a noilor reguli stabilite prin Directiva (UE) 2018/1972 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 de instituire a Codului european al comunicațiilor electronice. Pe acest palier, legislația din domeniul comunicațiilor electronice satisface doar parțial exigențele din domeniul securității naționale și de apărare a țării întrucât norma națională în vigoare privește doar activitatea furnizorilor de rețele și servicii de comunicații electronice din perspectiva serviciilor de comunicații electronice furnizate în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2011.

Reamintim că activitatea furnizorilor de rețele și servicii de comunicații electronice are relevanță și din perspectiva domeniilor securității naționale și de apărare a țării întrucât o parte a datelor transmise prin rețelele furnizorilor autorizați potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2011 se referă la acțiuni ori activități legate de cele două domenii amintite anterior.

Pe de altă parte, legislația din domeniul comunicațiilor electronice nu conține prevederi specifice care să se refere la persoanele ce proiectează, fabrică și/sau comercializează tehnologii, echipamente și programe software ce urmează a fi folosite în cadrul infrastructurilor informatice și de comunicații de interes național, precum și în rețelele de comunicații electronice prin intermediul cărora se asigură servicii de comunicații electronice de tip 5G, acest segment fiind relevant întrucât modul în care sunt proiectate să funcționeze tehnologiile, echipamentele și programele software are impact asupra securității rețelelor și serviciilor de comunicații electronice și, implicit, asupra domeniilor securității naționale și de apărare a țării. Privind din această perspectivă se poate constata că dispozițiile din domeniul comunicațiilor electronice nu sunt suficiente, aspect ce trebuie reglementat printr-un alt act normativ.

Dispoziții referitoare la securitatea rețelelor și sistemelor informatice se regăsesc în Legea nr. 362/2018 privind asigurarea unui nivel comun ridicat de securitate a rețelelor și sistemelor informatice, act normativ prin care au fost transpuse în legislația națională prevederile Directivei (UE) 2016/1148 a Parlamentului European și a Consiliului din 6 iulie 2016 privind măsuri pentru un nivel comun ridicat de securitate a rețelelor și a sistemelor informatice în Uniune.

Modul în care este asigurată securitatea în cadrul rețelelor și serviciilor de comunicații electronice și securitatea rețelelor și sistemelor informatice poate avea impact semnificativ asupra unor activități relevante în domeniul securității naționale și de apărare a țării

sau asupra unor infrastructuri de interes național.

Rețelele și serviciile de comunicații electronice împreună cu sistemele și serviciile informatice operate de sectorul public sau cel privat au un rol valoros în activitățile desfășurate în anumite sectoare de activitate, iar securitatea acestora este esențială.

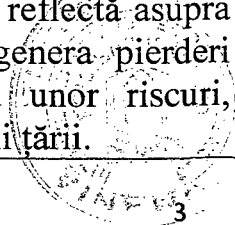
Evoluția la nivel european în dezvoltarea tehnologiilor 5G precum și în asigurarea securității cibernetice a implementării acestor tehnologii - Recomandarea (UE) 2019/534 a Comisiei Europene din 26 martie 2019, Regulamentul UE 881 din 2019 - Cybersecurity Act, Raportul UE privind evaluarea comună a riscurilor pe 5G, Setul de instrumente (EU Toolbox) pentru diminuarea riscurilor 5G, comunicarea COM (2020) 50, Raportul privind implementarea setului de măsuri pentru diminuarea riscurilor 5G – a evidențiat riscuri și amenințări crescute și interconectate, care presupun o adaptare rapidă la aceste schimbări și o gestionare eficientă și dinamică a situațiilor nou apărute.

Conform EU Toolbox, între riscurile identificate în analiza coordonată de risc la nivelul UE, se regăsește riscul de interferență a unui stat terț prin lanțul de aprovizionare 5G prin legătura pe care un producător o are cu guvernul din statul terț (sub controlul guvernului respectiv și fără un control juridic independent), lipsa unei structuri transparente a proprietății producătorului și lipsa unei conduite etice a producătorului, precum și a respectării unui regim juridic care aplică practici corporative transparente.

Proiectul legislativ ia astfel în considerare aspectele mai sus menționate în linie cu evaluările de risc de la nivel european și cu recomandările EU Toolbox de adresare a riscurilor și vulnerabilităților non-tehnice aferente lanțului de aprovizionare.

Comisia Europeană și ENISA au raportat pe 24 iulie 2020 că majoritatea statelor membre ale UE au implementat deja la nivel național măsuri cheie prevăzute în setul de instrumente pentru diminuarea riscurilor 5G, inclusiv măsuri vizând restricționarea participării producătorilor în funcție de profilul lor de risc. Raportul Comisiei Europene le solicită celorlalte state membre să continue pe această cale și să finalizeze acest proces în lunile următoare.

După cum se cunoaște, numărul incidentelor de securitate cibernetică precum și interferența unor actori statali ce exploatează vulnerabilitățile noilor tehnologii (inclusiv 5G) este în creștere, acest aspect ce constituie o amenințare gravă pentru funcționarea rețelelor și a sistemelor informatice care pot să devină ținte pentru acțiunile rău-intenționate menite să afecteze confidențialitatea datelor sau să întrerupă funcționarea rețelelor. Consecințele acestor incidente se reflectă asupra unor sectoare relevante pentru statul român și pot genera pierderi consistente ori chiar pot conduce la materializarea unor riscuri, amenințări și vulnerabilități la adresa securității și apărării țării.

Dezvoltarea tehnologiilor 5G poate crea premisele manifestării unor riscuri, vulnerabilități și amenințări interconectate, de natură a crește complexitatea, incertitudinea și volatilitatea mediului global de securitate, iar o gestionare precară a acestora ar putea conduce la proliferarea și redimensionarea unor amenințări transfrontaliere, precum terorismul, hacktivismul, criminalitatea organizată, spionajul și extremismul.

În acest context, creșterea și îmbunătățirea comunicațiilor care susțin servicii digitale inovatoare menite să sprijine cetățenii și mediul de afaceri trebuie să fie susținută prin măsuri ferme de securizare a datelor și informațiilor vehiculate în sistemele respective.

Rețelele și sistemele informatice și, în principal, Internetul joacă un rol esențial în societate și trebuie privite ca fiind în strânsă conexiune cu rețelele și serviciile de comunicații electronice definite ca atare în cadrul general din domeniul comunicațiilor electronice.

Modul în care funcționează rețelele și serviciile de comunicații electronice, precum și infrastructurile informatice și de comunicații de interes național, este strâns legat de tehnologiile, echipamentele și programele software folosite, iar dependența dintre sectoare – comunicații electronice, rețele și sisteme informatice, securitate națională și apărare a țării – este una ce trebuie cu atenție gestionată și administrată în interesul statului român.

Drept urmare a celor expuse anterior, o preocupare a statului român o constituie securitatea tehnologiilor, echipamentelor și programelor software utilizate în cadrul infrastructurilor informatice și de comunicații de interes național, precum și în rețelele de comunicații electronice prin intermediul cărora se asigură servicii de comunicații electronice de tip 5G, știut fiind că această nouă generație tehnologică este dezvoltată să servească unor scenarii de utilizare diferite de cele din prezent.

2. Schimbări preconizate

Proiectul de act normativ urmărește stabilirea unui mecanism de autorizare prealabilă a producătorilor de tehnologii, echipamente și programe software utilizate în cadrul infrastructurilor informatice și de comunicații de interes național, precum și în rețelele de comunicații electronice prin intermediul cărora se asigură servicii de comunicații electronice de tip 5G, fiind urmărite considerente ce țin de eliminarea oricăror riscuri, amenințări și vulnerabilități la adresa securității naționale și apărării țării.

Prin măsurile propuse se urmărește reducerea riscurilor, amenințărilor și vulnerabilităților la adresa securității naționale și apărării țării, prin instituirea unui regim de autorizare a producătorilor de tehnologii, echipamente și programe software destinate utilizării în cadrul infrastructurilor informatice și de comunicații de interes național, precum și în rețelele de comunicații electronice prin intermediul cărora

se asigură servicii de comunicații electronice de tip 5G.

Măsurile propuse ținesc să contribuie la asigurarea unui nivel ridicat de securitate în momentul introducerii de tehnologii, echipamente și programe software în rețelele 5G din România, prin reducerea semnificativă a riscului de dependență față de producătorii cu risc ridicat, pentru a asigura reziliența și securitatea cibernetică a rețelelor 5G.

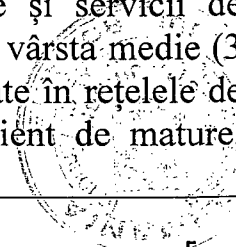
Prin proiect se propune ca autorizarea să fie acordată prin decizie a Prim-Ministrului, după avizul conform al Consiliului Suprem de Apărare al Țării (CSAT), fiind luat în considerare rolul și sarcinile stabilite prin Legea nr. 415/2002 privind organizarea și funcționarea Consiliului Suprem de Apărare al Țării. Prin acordarea competenței către Prim-Ministru se urmărește ca decizia de autorizare sau de respingere a autorizării (ori chiar de retragere a acesteia) să fie luată în raport de toate informațiile sau punctele de vedere furnizate de instituțiile ce sunt parte a Guvernului (și care au expertiză pe anumite domenii) sau de către autoritățile ce nu sunt parte a acestuia dar care pot furniza date relevante într-o anumită situație. În alegerea acestei soluții au fost avute în vedere și prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ.

În ce privește avizul conform este de menționat că, în analiza sa, CSAT se bazează pe date și informații relevante puse la dispoziție de toți membri consiliului.

Totodată, în prezentul act normativ se propun măsuri de eliminare treptată, acolo unde este cazul, a tehnologiilor, echipamentelor și programelor software utilizate în prezent de către furnizorii de rețele de comunicații electronice prin intermediul cărora se asigură servicii de comunicații electronice de tip 5G, fabricate de producători nu obțin sau nu dețin autorizarea instituită prin lege.

Se propune astfel un termen de 5 ani în care mai pot fi folosite tehnologiile, echipamentele și programele software ce sunt utilizate în rețelele de comunicații electronice care contribuie la furnizarea de servicii de comunicații electronice de tip 5G, ale căror producători nu dețin autorizarea instituită prin lege. Aceeași perioadă de timp – 5 ani – a fost stabilită și pentru situația în care a fost retrasă o autorizare acordată inițial unui producător.

Se apreciază că termenul de 5 ani este unul adecvat pentru piața de comunicații electronice prin raportare la informațiile disponibile în ceea ce privește duratele economice de viață a echipamentelor și produselor software prin intermediul cărora se furnizează rețele și servicii de comunicații electronice, coroborat cu estimările privind vârsta medie (3 ani) a echipamentelor și produselor software 4G instalate în rețelele de acces radio din România (rețele extinse, însă insuficient de mature, considerate a fi potențial cel mai afectate).

Având în vedere importanța deosebită a efectelor produse de o eventuală decizie de a nu acorda autorizarea unuia sau mai multor producători, efecte constând în utilizarea în cadrul rețelelor de comunicații prin intermediul cărora se asigură servicii de comunicații electronice de tip 5G de echipamente și programe software care nu respectă criteriile propuse, pentru micșorarea timpului necesar accesării dreptului la acțiune în instanță, dar și pentru a evita eventuale situații în care suspendarea actului administrativ neurmata de anularea acestuia să permită o situație de fapt temporară care comportă riscuri, amenințări sau vulnerabilități la adresa securității naționale și apărării țării, prin proiectul de act normativ se propune un regim derogatoriu de la art. 7, respectiv art.14 și art.15 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

Cu alte cuvinte, proiectul stabilește că o eventuală cale de atac împotriva deciziilor adoptate potrivit legii poate fi exercitată fără parcurgerea procedurii prealabile stabilite prin Legea nr. 554/2004. Această abordare nu aduce atingere posibilității de a dezbate, acolo unde se consideră necesar, o eventuală decizie nefavorabilă în fața instanțelor naționale.

Pe de altă parte, din considerentele expuse mai sus, prin proiect se propune ca deciziile adoptate potrivit legii să fie exceptate de la posibilitatea suspendării actului administrativ, persoanele interesate urmând să aibă, în situația în care consideră necesar, posibilitatea de a solicita anularea acestora conform Legii nr. 554/2004. Soluția legislativă propusă este în acord și cu prevederile art. 5 alin. (3) din Legea nr. contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

3. Alte informații

Secțiunea a 3-a
Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ

1. Impactul macroeconomic

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

1¹. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat

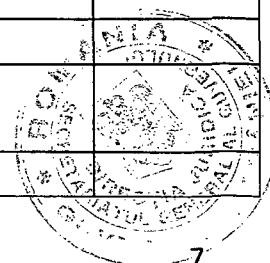
Cu privire la mediul concurențial se poate reține că, urmare a regimului de autorizare instituit prin proiectul de act normativ, se poate ajunge la situația în care, pentru considerente ce țin de securitatea națională și apărarea țării, să fie limitate opțiunile aflate la îndemână furnizorilor de rețele și servicii de comunicații electronice atunci când decid achiziționarea de tehnologii, echipamente și programe software utilizate în rețelele de comunicații electronice prin intermediul cărora se asigură servicii de comunicații electronice de tip 5G. Efectele, în concret, depind și de numărul producătorilor care obțin autorizarea stabilită prin proiectul de lege.

2. Impactul

Proiectul de act normativ nu produce în mod direct și necesar un impact

asupra mediului de afaceri	asupra mediului de afaceri. În aplicarea sa, în funcție de concluziile și decizia de a autoriza sau nu unul sau mai mulți producători, este posibil ca să fie creat un efect de înlocuire a unor echipamente realizate de un producător care nu obține sau pierde autorizarea. Înlocuirea se va face într-un termen de 5 ani, termen care ține cont de duratele economice de viață a echipamentelor și produselor software prin intermediul cărora se furnizează rețele și servicii de comunicații electronice, fapt ce ar trebui să atenueze foarte mult acest efect având în vedere că procesul de înlocuire este asimilat unui natural.
2 ¹ . Impactul asupra sarcinilor administrative	Proiectul de act normativ reglementează o formă de autorizare administrativă suplimentară față de cadrul normativ în vigoare. Menționăm că aceasta este absolut necesară prin prisma tuturor argumentelor arătate în cuprinsul prezentei Expuneri de motive.
2 ² . Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii	Prezentul act normativ necesită avizul Grupului pentru evaluarea impactului economic al actelor normative asupra întreprinderilor mici și mijlocii.
3. Impactul social	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Impactul asupra mediului	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Alte informații	Nu au fost identificate.

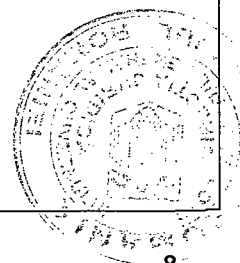
Secțiunea a 4-a						
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)						
- mii lei -						
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
		2022	2023	2024	2025	
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale:						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) contribuții de asigurări						

2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
7. Alte informații						

Secțiunea a 5-a
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

<p>1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ:</p> <p>a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ;</p> <p>b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.</p>	<p>Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.</p>
---	---

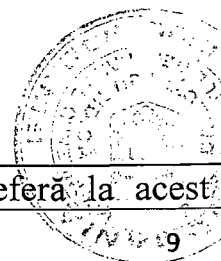

1 ¹ . Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare.	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Măsurile normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare.	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene.	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente.	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6. Alte informații.	Nu au fost identificate.

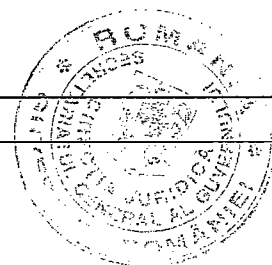
Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate.	Proiectul de act normativ a beneficiat de o consultare publică deschisă la care toate persoanele interesate au avut posibilitatea de a formula observații și propuneri.
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ.	Proiectul de act normativ a beneficiat de o consultare publică deschisă la care toate persoanele interesate au avut posibilitatea de a formula observații și propuneri.
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative, cu modificările ulterioare.	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Consultările desfășurate în cadrul	Proiectul de act normativ nu se referă la acest

consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente, cu modificările și completările ulterioare.	subiect.
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Proiectul de act normativ a fost avizat de Consiliul Legislativ prin avizul nr. 202/2021. Consiliul Concurenței a transmis adresele nr.1768/2021, nr.13262/2020 și nr.10259/2020. Consiliul Economic și Social a transmis puncte de vedere prin adresa nr. 2433/2021. Consiliul Suprem de Apărare a Țării a avizat proiectul de act normativ prin avizul nr. 36/2021.
6. Alte informații	Nu au fost identificate.
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	Proiectul de act normativ a fost supus procedurii de consultare publică prin publicarea pe pagina de Internet a Ministerului Transporturilor și Infrastructurii potrivit Legii nr.52/2003.
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Alte informații	Nu au fost identificate.
Secțiunea a 8-a Măsurile de implementare	
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Nu este cazul.
2. Alte informații	Nu au fost identificate.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege privind adoptarea unor măsuri referitoare la infrastructuri informatice și de comunicații de interes național și condițiile implementării rețelelor 5G, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare, cu procedura de urgență prevăzută de art. 76 alin. (3) din Constituția României, republicată.

PRIM-MINISTRU

FLORIN-VASILE CIU

